

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

26–30. septembar 2022.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Septembar 2022.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 30. 9. 2022.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.585,62	-2,91%	-16,76%
Dow Jones Industrial	SAD	28.725,51	-2,92%	-15,12%
NASDAQ	SAD	10.575,62	-2,69%	-26,81%
Dax 30	Nemačka	12.114,36	-1,38%	-20,62%
CAC 40	Francuska	5.762,34	-0,36%	-11,62%
FTSE 100	Velika Britanija	6.893,81	-1,78%	-2,72%
NIKKEI 225	Japan	25.937,21	-4,48%	-11,94%
Shanghai Composite	Kina	3.024,39	-2,07%	-15,24%

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR			USD				
Kurs	Promena		Kurs	Promena			
	1w	YoY		1w	YoY		
EUR/USD	0,9790	0,86%	-15,39%	USD/EUR	1,0215	-0,83%	18,19%
EUR/GBP	0,8796	-1,26%	2,33%	USD/GBP	0,8985	-2,09%	20,94%
EUR/CHF	0,9631	1,18%	-10,89%	USD/CHF	0,9838	0,33%	5,32%
EUR/JPY	141,67	1,92%	9,87%	USD/JPY	144,72	1,07%	29,86%
EUR/CAD	1,3494	2,40%	-8,09%	USD/CAD	1,3785	1,55%	8,65%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	1,75%	-15,4	243,5
	10y	2,11%	8,5	230,4
Francuska	2y	1,78%	-6,0	247,7
	10y	2,72%	12,1	256,3
Španija	2y	2,11%	-4,1	270,0
	10y	3,28%	11,2	282,2
Italija	2y	2,87%	-13,4	331,9
	10y	4,51%	17,7	365,1
UK	2y	4,23%	27,1	382,2
	10y	4,09%	26,5	307,1
SAD	2y	4,30%	9,0	402,1
	10y	3,83%	14,3	234,5
Kanada	2y	3,79%	1,8	326,1
	10y	3,17%	10,1	166,3
Japan	2y	-0,05%	1,9	7,5
	10y	0,24%	0,8	17,2

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	0,64%	-2,0	122,2	2,98%	-1,0	293,0	2,19%	0,2	214,2	0,44%	6,1	110,9
1M	0,68%	-1,9	124,2	3,04%	1,0	298,4	2,46%	26,8	240,7	-0,02%	13,5	69,7
3M	1,17%	2,0	171,8	3,59%	7,4	353,6	3,49%	80,2	339,3	-0,14%	4,5	57,8
6M	1,81%	0,6	233,7	3,99%	2,4	393,5	4,40%	103,5	423,7	-0,38%	4,3	34,1
12M	2,56%	5,6	304,4	4,27%	-6,0	-	5,29%	106,1	497,7	-0,54%	2,1	17,9

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T4 (u %)
Evropska centralna banka	0,75*	0,75	8. 9. 2022.	27. 10. 2022.	2,00
Federalne rezerve SAD	3,00–3,25	0,75	21. 9. 2022.	2. 11. 2022.	4,25–4,50
Banka Engleske	1,75	0,50	22. 9. 2022.	3. 11. 2022.	4,75
Banka Kanade	3,25	0,75	7. 9. 2022.	26. 10. 2022.	4,00
Narodna banka Švajcarske	0,50	0,75	22. 9. 2022.	15. 12. 2022.	1,00

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 1,25%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu, evro je ojačao za **0,86%** prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 0,9536 do 0,9854 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 0,9582 do 0,9790 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Početkom nedelje nastavljeno je globalno jačanje dolara – britanska funta oslabila je na najniži nivo ikada zabeležen prema dolaru, usled zabrinutosti investitora oko ekonomskog plana nove Vlade, dok je **evro oslabio na novi najniži nivo prema dolaru u poslednjih 20 godina**. Usled toga, indeks koji meri vrednost dolara prema šest najznačajnijih valuta dostigao je najvišu vrednost u poslednje dve decenije. Sentiment među nemačkim kompanijama dodatno je pogoršan u septembru, pokazao je *IFO* indeks poslovne klime, koji je smanjen na 84,3 sa 88,6, koliko je iznosio u avgustu, što je najniža vrednost od maja 2020 godine.

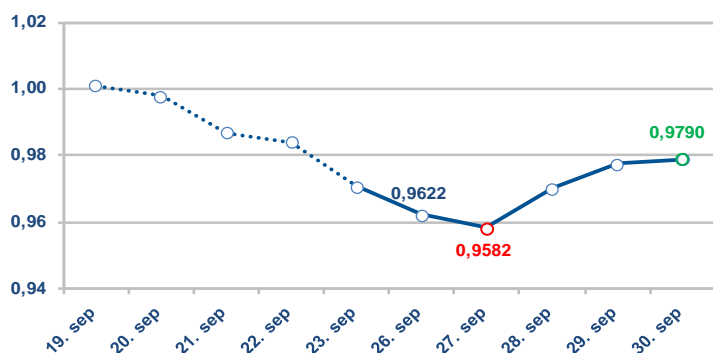
U utorak je dolar dodatno ojačao prema evru, ali je oslabio prema britanskoj funti i japanskom jenu, dok je pažnja tržišnih učesnika bila usmerena na centralne banke i njihove napore da obuzdaju uticaj inflacije na privredni rast. Predsednik FED-a iz Mineapolisa Kaškari izjavio je da FED treba da nastavi da zaoštrava monetarnu politiku sve dok ne dobije dokaze da se inflacija spušta, a zatim bi trebalo da zastane i „pusti da pooštavanje prođe kroz ekonomiju”, da vidi da li je uradio dovoljno. Prethodnog dana su i drugi zvaničnici FED-a istakli potrebu nastavka povećanja referentne kamatne stope i da je stavljanje inflacije pod kontrolu prioritet FED-a. Kurs EUR/USD utorak je završio na nivou od 0,9582, što je bio najniži nivo na zatvaranju u posmatranoj nedelji.

U izveštajnom periodu evro ojačao prema dolaru za 0,86%

Sredinom nedelje dolar je najpre nastavio da jača, pa se **kurs EUR/USD tokom perioda trgovanja spustio na 0,9536, što je bio novi najniži nivo od 2002. godine**, nakon što su predstavnici Bele kuće objavili da ne očekuju novi aranžman (po uzoru na *Plaza Accord* iz 1985. godine), kojim bi najveće centralne banke koordinirano uticale na ograničavanje daljeg jačanja dolara. Međutim, Banka Engleske je u sredu preduzela hitne mere kako bi zaustavila krizu na tržištu državnog duga i sprečila potencijalni kolaps tržišta, nakon čega se promenio sentiment na tržištu – s padom prinosa britanskih obveznica i jačanjem funte, snažno je opao prinos u drugim razvijenim zemljama, **evro je ojačao prema dolaru za 1,25%**, a zabeležen je i oporavak najvažnijih indeksa akcija u Evropi i SAD.

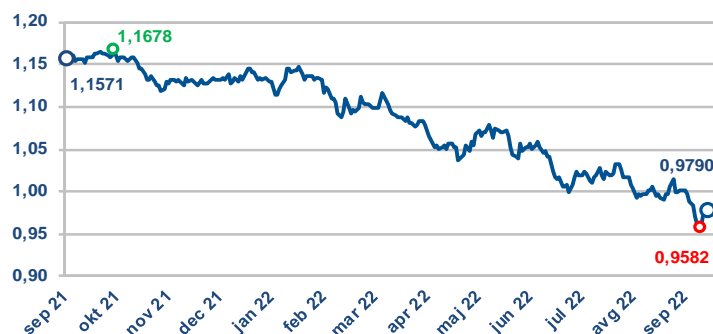
U četvrtak je nastavljeno globalno slabljenje dolara, koji je oslabio prema korpi valuta, pri čemu je evro ojačao za **0,76%**. Ekonomski podaci pokazali su da je ekonomsko raspoloženje u zoni evra naglo palo i više nego što se očekivalo u septembru, dok je inflacija u Nemačkoj, prema preliminarnim podacima, u septembru skočila na 10,9%, što je daleko iznad očekivanja od 10%, ukazujući na to da će i inflacija u zoni evra verovatno biti iznad očekivanih 9,6%, što pojačava argumente za još jedno povećanje referentne kamatne stope od 75 b.p. na sledećem sastanku ECB-a.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

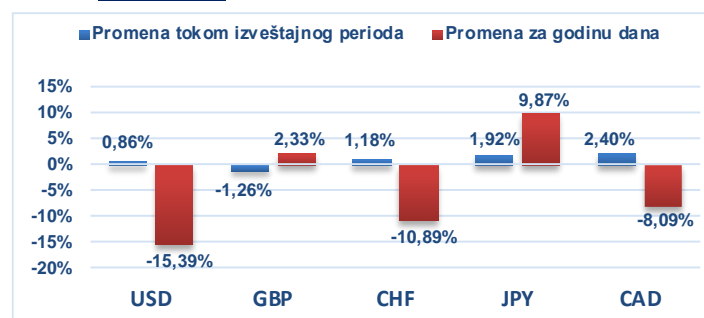
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Krajem nedelje evro je nastavio da jača prema dolaru, dostigavši nivo od **0,9854, najviši tokom perioda trgovanja u posmatranoj nedelji**. Objavljeni podaci pokazali su da je stopa inflacije u zoni evra dostigla rekordan nivo od 10,0%, dok je lična potrošnja u SAD u avgustu povećana više od očekivanja, kao i stopa inflacije merena indeksom *PCE*. Trgovanje je u petak takođe bilo pod uticajem tokova naloga na kraju meseca i tromesečja.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 0,9790 američkih dolara za evro, što je bio najviši nivo na zatvaranju u posmatranoj nedelji.

Državne obveznice SAD

Tokom nedelje prinosi državnih obveznica SAD su opali na delu krive do godinu dana, dok su na dužem delu krive povećani. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 9 b.p., na 4,30%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 14 b.p., na 3,83%. Prinosi na ročnostima dužim od jedne godine rasli su usled očekivanja da će centralne banke na globalnom nivou nastaviti da zaoštravaju monetarnu politiku kako bi se izborile s visokom inflacijom. Takva očekivanja dodatno su učvršćena, nakon što je više zvaničnika FED-a (Evans, Mester, Bostik, Kolins) ponovo istaklo da je inflacija u SAD i dalje previsoka i da je njeno stavljanje pod kontrolu prioritet za FED.

Stopa rasta BDP-a u SAD, prema konačnoj proceni za drugo tromesečje ove godine, iznosila je **-0,6%** u odnosu na prethodno tromesečje (anualizovano), nepromenjeno u odnosu na prethodnu procenu, a nakon pada od 1,6% u prvom tromesečju. Lična potrošnja, koja čini najveći deo (više od dve trećine) BDP-a SAD, povećana je za 2,0%, a bruto privatne investicije su smanjene za 14,1%. Revidirane su naniže i komponente koje se odnose na spoljnu trgovinu, izvoz je povećan za 13,8%, dok je uvoz povećan za 2,2%. Javna potrošnja je smanjena za 1,6%, nakon pada od 2,9% u prethodnom tromesečju. Značajan negativan doprinos ukupnoj promeni BDP-a imala je komponenta zaliha, čak 1,91%, usled slabijeg rasta zaliha.

Stopa rasta *PCE* deflatora u SAD u avgustu je iznosila **0,3%** u odnosu na prethodni mesec (očekivano 0,1%), nakon -0,1% u prethodnom mesecu, dok je u odnosu na isti mesec prethodne godine iznosila **6,2%** (očekivano 6,0%, prethodno 6,4%). Bazni *PCE* indeks, koji predstavlja pokazatelj inflacije kome FED pridaje naročitu važnost, u avgustu je povećan za 0,6%, nakon 0,0% u julu, dok je u odnosu na isti mesec prethodne godine rast iznosio 4,9%, nakon rasta od 4,7% na kraju prethodnog meseca. Podaci pokazuju da su inflatorni pritisci u SAD u avgustu nastavili da rastu i da su bili rasprostranjeni.

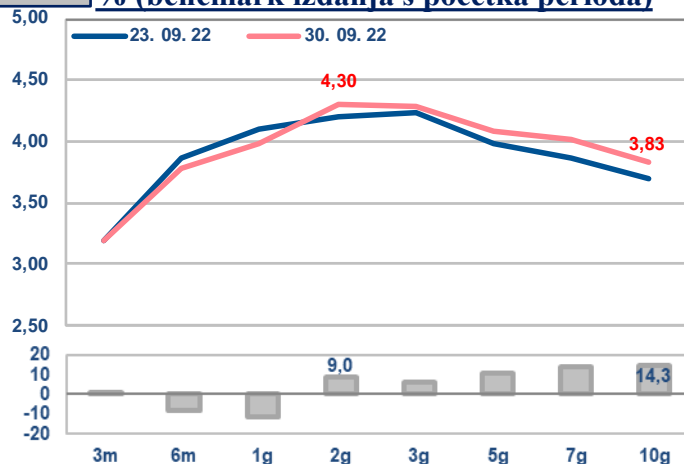
Stopa rasta *PCE* deflatora u SAD u avgustu iznosila 6,2% u odnosu na isti mesec prethodne godine

Indeks poverenja potrošača u SAD u septembru je ponovo povećan, na **108,0** (očekivano 104,6), sa **103,6** u avgustu (i sa **95,3** u julu), ukazujući na rast optimizma kod potrošača u SAD, najviše usled vrlo snažnog tržišta rada i rasta zarada, ali i daljeg pada cena benzina na pumpama. Komponenta procene trenutne situacije povećana je na 149,6 (sa 145,3), što je najviši nivo za poslednjih pet meseci, dok je komponenta očekivanja povećana na 80,3 (sa 75,8). Većina ispitanika očekuje nešto bolje stanje ličnih finansija, kao i poboljšanje finansijskih uslova u narednih šest meseci. Povećani su planovi kupovina krupnih uređaja, automobila, dok su planovi za kupovine nekretnina smanjeni, usled povećanja kamatnih stopa na hipotekarne kredite.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 24. septembra smanjen je na **193** hiljade, nakon **209** hiljada u prethodnoj nedelji, te se i dalje nalazi na vrlo niskom nivou, ukazujući na to da je tražnja za radnicima i dalje vrlo snažna, a broj otkaza relativno mali. Broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u nedelji koja se završila 17. septembra zadržan je na niskom nivou od 1,35 mln, nakon 1,38 mln u prethodnoj nedelji.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

promena (u baznim poenima)

1.10

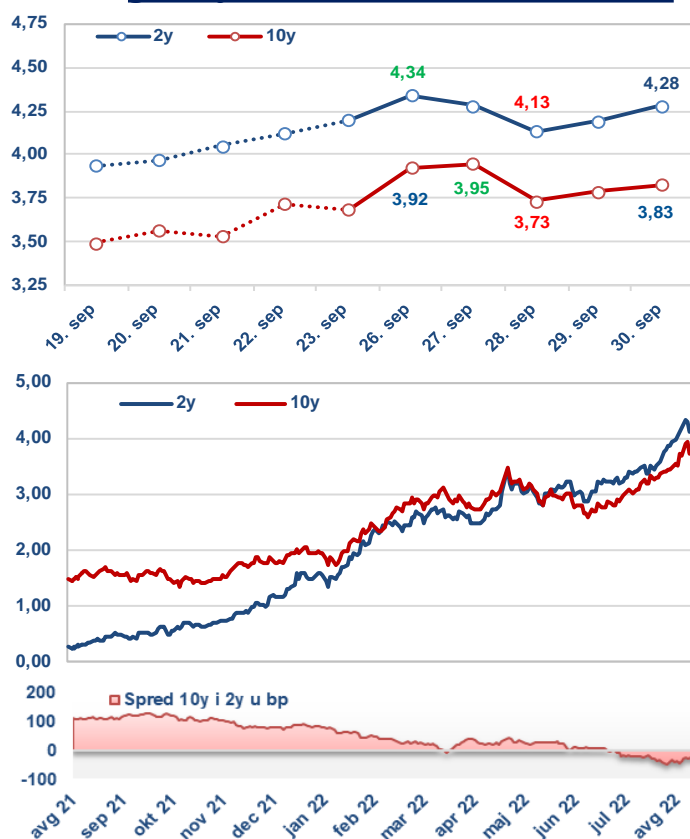
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Indeks poverenja potrošača	Sep.	104,6	108,0	103,6
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	24. sep.	215	193	209
Stopa rasta <i>PCE</i> deflatora, G/G	Avg.	6,0%	6,2%	6,4%

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

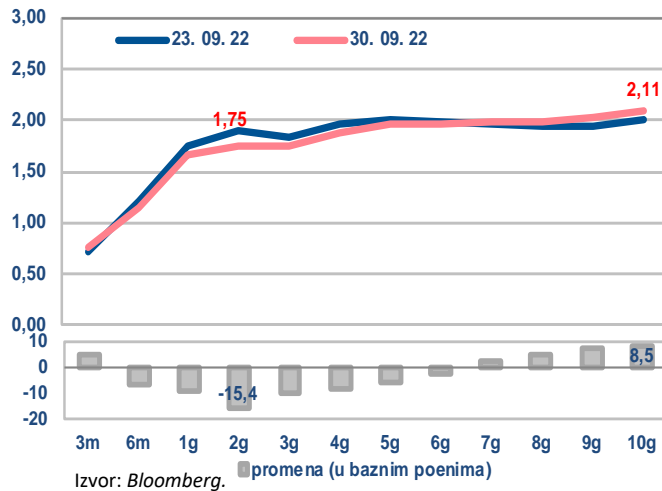
Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica kraće ročnosti su smanjeni, dok su prinosi obveznica duže ročnosti porasli. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za 15,4 b.p., na 1,75%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za 8,5 b.p., na 2,11%.

Početkom nedelje prinosi nemačkih državnih obveznica dostigli su višegodišnji maksimum, usled očekivanja oštrijeg zatezanja monetarne politike vodećih centralnih banaka. Ipak, nakon odluke Banke Engleske da preduzme hitne mere (privremena kupovina dugoročnih državnih obveznica do 14. oktobra i odlaganje aktivne prodaje do kraja oktobra ove godine) kako bi zaustavila krizu državnog duga, u drugoj polovini nedelje snažno su opali prinosi ne samo britanskih već i obveznica drugih zemalja.

Stopa inflacije u zoni evra, prema preliminarnim podacima, u septembru je povećana na 10,0% u odnosu na isti mesec prethodne godine, što je više od očekivanja (9,7%), nakon 9,1% u avgustu, dok je mesečni rast iznosio 1,2%, takođe više od očekivanja (0,9%), nakon rasta od 0,6% u prethodnom mesecu. Rast inflacije posledica je rasta cena energenata (40,8%) i cena hrane (11,8%). Pored toga, rast beleže i ostale kategorije, pa je godišnja stopa bazne inflacije, koja isključuje volatilne kategorije energenata, hrane, alkohola i duvana, iznosila 4,8%, dok je bilo očekivano 4,7%, nakon 4,3% u avgustu.

Stopa nezaposlenosti u zoni evra u avgustu je nepromenjena u odnosu na prethodni mesec i iznosi 6,6%, u skladu sa očekivanjima.

1.12 Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13 Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta potrošačkih cena, G/G, zona evra, preliminarno	Sep.	9,7%	10,0%	9,1%
Stopa nezaposlenosti, zona evra	Sep.	6,6%	6,6%	6,6%
Pokazatelj ekonomskog sentimenta, zona evra	Sep.	95,0	93,7	97,3

Izvor: Bloomberg.

Inflacija u septembru u zoni evra 10% međugodišnje, najviši nivo od osnivanja Evropske monetarne unije

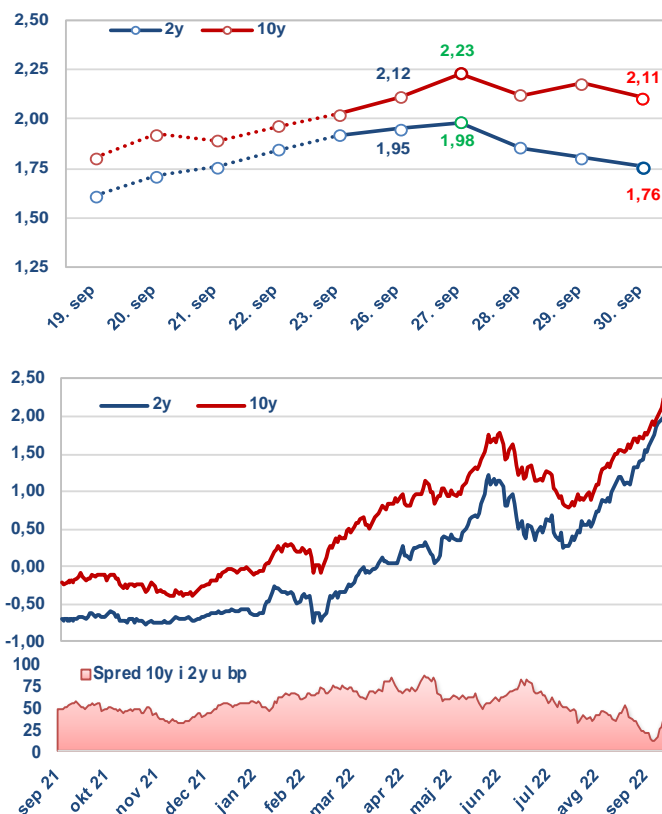
IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj u septembru je smanjen na 84,3 sa 88,6 (revidirano sa 88,5), koliko je iznosio u avgustu, što je najniža vrednost od maja 2020. godine. Komponenta koja se odnosi na procenu trenutne situacije smanjena je na 94,5 sa 97,5, dok je komponenta koja se odnosi na očekivanja za narednih šest meseci smanjena na 75,2 sa 80,5 (revidirano sa 80,3). Sentiment je znatno pogoršan u sva četiri sektora (prerađivačkom, uslužnom, trgovinskom i građevinskom) i ukazuje na to da nemačka ekonomija klizi ka recesiji.

Pokazatelj ekonomskog sentimenta (ESI) u zoni evra u septembru je smanjen za 3,6 poena, na 93,7, što je pad sedmi mesec zaredom i najniži nivo od novembra 2020. godine. Smanjenje vrednosti indeksa podstaknuto je značajnim pogoršanjem poverenja u svim anketiranim poslovnim sektorima i još jednim posebno ostrim padom među potrošačima. Podaci ukazuju na to da je ekonomsko poverenje u zoni evra palo na najniži nivo u poslednje skoro dve godine usled rastuće inflacije i energetske krize.

U obraćanju pred Evropskim parlamentom, predsednica ECB-a Lagard rekla je da je povećanje kamatnih stopa za sada adekvatna i efikasna mera u borbi protiv visoke inflacije, kao i da će se nastaviti s povećanjem stopa u narednom periodu, iako se očekuje znatno usporavanje ekonomske aktivnosti.

Nemački kancelar Olaf Šolc predstavio je paket pomoći vredan 200 milijardi evra, koji treba da omogući niže cene gasa i smanjenje poreza na promet goriva, kako bi se zaštitile kompanije i domaćinstva od rastućih cena energenata.

1.14 Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

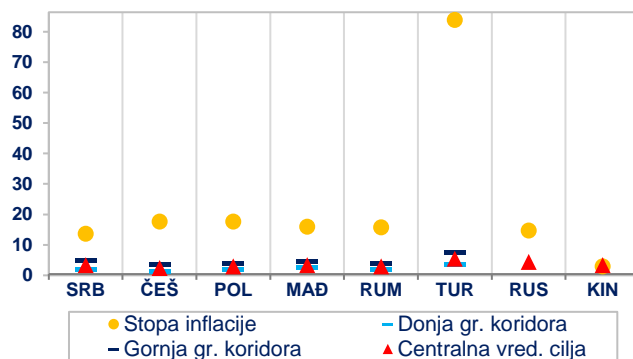
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T4, %)*
Srbija (NBS)	3,50	0,50	8. 9. 2022.	6. 10. 2022.	-
Češka (CNB)	7,00	1,25	22. 6. 2022.	3. 11. 2022.	-
Poljska (NBP)	6,75	0,25	7. 9. 2022.	9. 11. 2022.	-
Mađarska (MNB)	13,00	1,25	27. 9. 2022.	25. 10. 2022.	13,00
Rumunija (NBR)	6,25**	0,75	5. 10. 2022.	8. 11. 2022.	6,60
Turska (CBRT)	12,00	-1,00	22. 9. 2022.	22. 10. 2022.	11,35
Rusija (CBR)	7,50	-0,50	16. 9. 2022.	28. 10. 2022.	7,40
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,30

Izvor: Bloomberg / *T4 2022. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa. **Promena je nastala nakon izveštajnog perioda i biće obuhvaćena narednim nedeljnim izveštajem.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

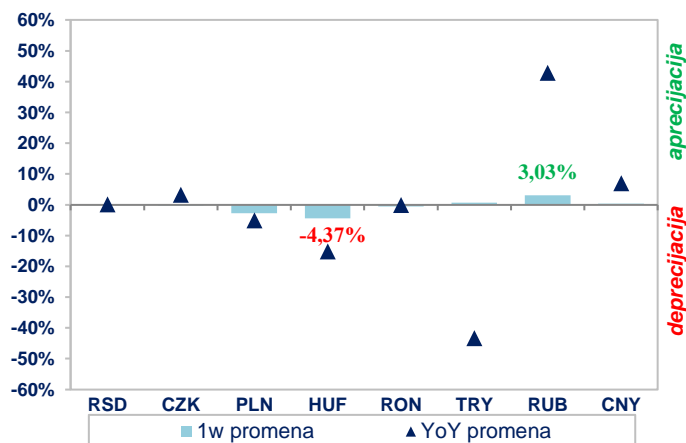
Centralna banka Mađarske je na sastanku održanom 27. 9. povećala referentnu kamatnu stopu za 125 b.p., na nivo od 13,00% (očekivano povećanje od 100 b.p.). Stope na depozitne i kreditne olakšice takođe su povećane za po 125 b.p., na nivo od 12,50% i 15,50%, respektivno. Odluka je doneta u uslovima znatnog rasta stope inflacije i slabljenja forinte. Naime, stopa inflacije u Mađarskoj je u avgustu iznosila 15,6% YoY, što je iznad nivoa od 13,7% YoY u julu, dok se stopa bazne inflacije nalazi na najvišem nivou u poslednjih 26 godina i iznosi 19% YoY. Takođe, od početka godine forinta je jedna od valuta zemalja u razvoju koja beleži najveće slabljenje prema evru (od 1. 1. do 27. 9. 2022. godine oslabila je prema evru za 9,9%). U saopštenju nakon sastanka, predstavnici Banke su istakli da je ciklus pooštavanja monetarne politike povećanjima referentne stope završen, ali da će restriktivan stav monetarne politike biti zadržan u dužem vremenskom periodu, kako bi se obezbedilo usidrenje inflacionih očekivanja i vraćanje stope inflacije na ciljani nivo (3%).

Centralna banka Češke je na sastanku Monetarnog odbora održanom 29. 9. zadržala referentnu stopu na nepromenjenom nivou od 7,00%, što je bilo u skladu sa očekivanjima analitičara. Za odluku je glasalo pet od sedam članova Monetarnog odbora, dok su dva člana glasala za povećanje referentne stope za 75 b.p. Predstavnici Banke su nakon sastanka istakli da i dalje postoje značajni rizici po kretanje stope inflacije i da bi referentna stopa na novembarskom sastanku mogla ponovo da bude zadržana na nepromenjenom nivou ili povećana.

Agencija za ocenu kreditnog rejtinga S&P je 30. 9. smanjila kreditni rejting Turske još dublje u junk teritoriju, na B (sa B+), uz isticanje stabilnih izgleda za njegovo dalje kretanje. Predstavnici agencije su istakli da je ovakva odluka doneta usled previše ekspanzivnog stava monetarne politike CBRT, kao i davanja prioriteta privrednom rastu umesto održavanju fiskalne i monetarne stabilnosti. Kreditni rejting Turske su u prethodna tri meseca smanjile i Moody's i Fitch, u uslovima rekordno visoke stope inflacije i rizika po platni bilans zemlje. Stopa inflacije u Turskoj je u septembru iznosila 83,45% YoY (3,08% MoM), što je iznad podatka iz avgusta od 80,21% YoY, ali u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika (83,50% YoY). Bazna inflacija iznosila je 68,09% YoY (66,08% YoY u avgustu).

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	7,580	-2,0	394,0
Češka (2032)	5,293	75,2	323,8
Poljska (2032)	7,146	104,8	498,2
Mađarska (2032)	9,767	53,0	649,4
Rumunija (2032)	8,590	49,1	423,8
Turska (2031)	11,650	33,0	-608,0
Rusija (2031)	15,985*	0,0	925,5
Kina (2032)	2,744	7,0	-12,9

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters) i Srbiju (podaci iz sekundarnog trgovanja);

* Podatak od 25. 2. 2022. (poslednji raspoloživi podatak pre zabrane trgovanja državnim HoV Rusije).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda, cena zlata je porasla za 1,08% i kretala se u rasponu od 1.629,54 do 1.664,14 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

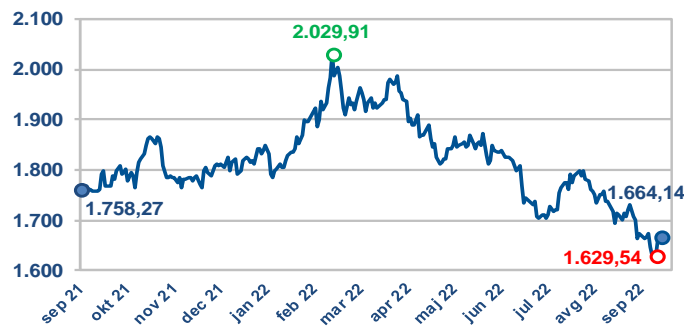
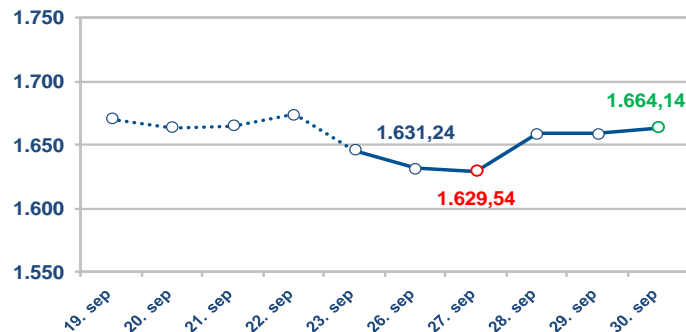
Na rast cene zlata u posmatranoj nedelji uticali su: zabrinutost oko usporavanja globalne ekonomije i moguće pojave recesije; pad vrednosti dolara sa 20-godišnjeg maksimuma (zlato izraženo u dolarima je jeftinije kupcima koji poseduju druge valute), kao i vesti da potražnja za zlatom u Kini nadmašuje ponudu koja je ograničena politikom kineske vlade (uvoz zlata u Kinu je dozvoljen samo akreditovanim bankama, u količinama koje je odredila centralna banka, uz najave novih uvoznih kvota posle praznika u oktobru).

Cena zlata porasla za 1,08% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.664,14 dolara po unci

Na ograničenje daljeg rasta cene zlata uticali su: pooštavanje monetarnih politika centralnih banaka širom sveta radi zaustavljanja inflacije, što je početkom nedelje dovelo do kretanja cene zlata na najnižim nivoima od aprila 2020. godine, kao i najave dalje agresivne monetarne politike FED-a (one su značajno uticale na smanjenu privlačnost ulaganja u zlato kao aktive s nulom stopom prinosa, uz povećanje oportunitetnih troškova čuvanja zlata u uslovima koji dolar čine sigurnim utočištem).

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda, zabeležen je rast cene nafte tipa brent od 0,54%, koja se kretala u rasponu od 83,30 do 89,08 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

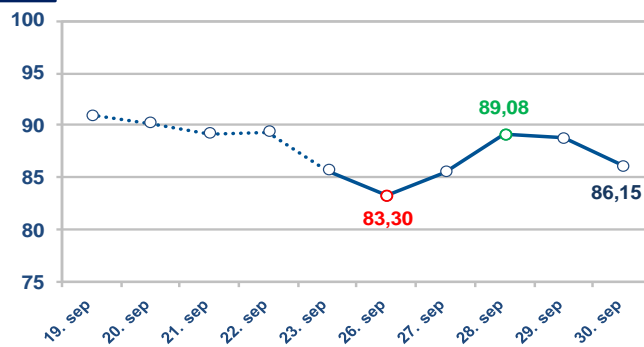
Na rast cene nafte u posmatranoj nedelji uticali su: očekivanje smanjenja ponude nafte, jer će EU zabraniti uvoz ruske nafte od 5. decembra; sumnje u sabotazu na podmorskom ruskom gasovodu ka Evropi; izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o padu zaliha sirove nafte u SAD; ograničena ponuda nafte iz Meksičkog zaliva SAD pred dolazak uragana Ijan; pad vrednosti dolara, kao i očekivanja Saudijske Arabije i Rusije da će OPEC+ doneti odluku da smanji obim proizvodnje sirove nafte na sastanku 5. oktobra za više od milion barela dnevno zbog pada cena nafte i velike nestabilnosti na tržištu.

Cena nafte porasla za 0,54% i na kraju posmatranog perioda iznosila 86,15 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg rasta cene nafte uticali su: vest o povećanju prodaje kolumbijske nafte u Evropi i Aziji; strah da će agresivni globalni rast kamatnih stopa izazvati recesiju i pogoditi tražnju; neizvesnost koliko bi tražnja za naftom mogla pasti sa usporavanjem globalnog rasta; očekivanja da će broj putovanja tokom praznika u Kini dostići najniži nivo u poslednjih nekoliko godina, jer propisi o borbi protiv virusa korona prisiljavaju ljude da ostanu kod kuće, kao i povećanje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.